

Věchýtek sena

Bylo léto, psal se rok asi 1943, už přesně nevím. Byla jsem ve škole, která byla v bývalé strážnici, co vybudovali Poláci. Protože naše malá vesnička byla přímo na hranicích polsko – ruských. Okolo této strážnice byly uměle vybudované valy. Bylo to do obdélníků, jak si pamatuji, tak na každém rohu byl kulatý val. Okolo byly udělané příkopy, zřejmě tam kdysi byla voda, toto prostranství sloužilo k obraně proti nepříteli. Uprostřed tohoto prostranství stála naše škola. Vyučovalo se tam ukrajinsky. Učitel byl Ukrajinec.

Jednou pro mě přišla moje sestra Slávka se sestřenicí Helenkou. Prosily pana učitele, aby mi dovolil odejít, že je mé mamince moc špatně. Já jsem byla celá vystrašená strachy, co se mé mamince stalo. Cestou mi děvčata sdělila, že přijel domů Josef, který byl snad v Proskurově na výcviku a jejic ešalon jel na frontu. V Krivině na nádraží, které bylo od naší vesnice vzdálené asi 7 km se jim rozbila lokomotiva. Josef si tam půjčil jízdní kolo a přijel se podívat domů. Byl řádně ozbrojen, měl vepředu automat, na sobě navěšené granáty.

Nastalo loučení, musel se vrátit zpět na nádraží. Vzal s sebou svého bratra Vladimíra, kterému bylo asi 17 let. Jak jsem se zmiňovala, že bylo léto – štěstí, že bylo už vzrostlé obilí, které na Ukrajině bylo vyšší než člověk. Nedovolili tetičky, aby šly zpět stejnou cestou, kterou Josef přijel. Vraceli se po mezích mezi obilím.

V průběhu dob y jsme se dozvěděli od lidí z Dědové hory, že tam celé odpoledne leželi banderovci u cesty. To jistě čekali na ty naše dva vojáky. Vlád'a nemusel nastoupit vojenskou službu, ale banderovci chtěli, aby šel mezi ně a on si dal několik dnů na rozmyšlenou. V případě, že by nabídku odmítl, byla to jistá smrt a jít mezi ně a zabíjet nevinné lidi nechtěl. Vladimír odešel a víc se nám nevrátil, zůstal někde pod Duklou. Byl to takový veselý chlapec, se mnou si vždy hrál, dělal mi hračky, měl takové krásné kudrnaté vlasy. Cestou ze školy jsem natrhala kytičku kvítí a dala jsem ji Josefovi do kapsy uniformy. Po létech jsem si s jeho ženou povídala a též jsem začala vypravovat tento příběh a ona na to „Já jsem se divila, proč Josef má v kapse v uniformě to seno“.

Dodatek

Vladimír se chtěl stát letcem, ale ze zdravotních důvodů nemohl, stal se pobočníkem snad majorovi, byl velmi oblíbený. Samozřejmě se musel zúčastnit bojů pod Duklou. Prý měli nástup v rojnici, s bratrem Josefem každý z jedné strany silnice. Po ukončení boje Josef sháněl bratra a nenašel ho. Někdo mu ukázal hrob, kde by měl být pochovaný, začal kopat, dokopal se až k jeho pláštěnce a ta nebyla jeho. Přišel rozkaz k nástupu do boje a musel zanechat kopání.

Doma tetě přišlo sdělení, že padl Josef, obřečeli jsme všichni Josefa, přišel dopis od Josefa, byl raněný a ležel ve Lvově v nemocnici – to bylo radosti, že žije. Za nedlouho přišla zpráva, že byl zabit Vladimír starší (otec synů) tato zpráva se též nezakládala na pravdě. Teta stále věřila, že se Vladimír vrátí, že třeba byl jen raněný a dostal se do zajetí.

Michalička Vladimír (vojín)

↑ narozen: 18.09.1927

↑ umřel: 16.09.1944